

ἀποκόλωμαν τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκολώνω (III).

1) Ἀπογύμνωσις τῶν ὀπισθίων, τῶν γλουτῶν. Συνών. ἀνακόλωμα 2. 2) Θραύσις ἢ ἀφαίρεσις τῆς βάσεως ἀγγείου, τοῦ πυθμένος. Συνών. ξεκόλωμα.

ἀποκολώνω (I) Κάμπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. κολώνω.

Ἐμποδίζω τὰ ζῶα νὰ προχωρήσουν ἢ νὰ εἰσέλθουν, οἶον εἰς ἀγρὸν κττ.: Ἀποκόλωσε τὰ ζᾶ ὅζω τοῦ φραμοῦ. Συνών. κολώνω, στομώνω.

ἀποκολώνω (II) Ἡπ. Κρήτ. κ.ά. ἀποκολώνου Μύκ. ἴποκολώνου Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ά.) ἀποκοοῦνον Τσακων. Μετοχ. ἀποκολωμένος Ἰόνιοι Νῆσ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀπόκολλα.

1) Λαμβάνω θέσιν ὥστε νὰ ἔχω τινὰ ὀπισθέν μου, στρέφω τὰ νῶτα πρὸς τινὰ, συνήθως πρὸς περιφρόνησιν Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ά.): Γιατί μὲ ἴποκολώνεις; Κονίστρ. Δὲν κάμνει νὰ ἴποκολώνης τοῖς εἰκόνες αὐτόθ. Ζεστάθητες τσαῖ ἴποκόλωτες ἔτσιδὰ τῇ φωτιά Αὐλωνάρ. || Φρ. Παίρνω τὴν ἀποκολωμένη μου (λαμβάνω ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, ἀποτυγχάνω τοῦ σκοποῦ μου) Ἰόνιοι Νῆσ. Συνών. πισωκόλιάζω. 2) Ἀμτβ. κάμπτων ὀπισθεν ὑψηλοῦ τόπου ἢ οἰκοδομήματος ἐξαφανίζομαι Κρήτ. Μύκ. Τσακων.: Ἀποκολώσανε τὰ ὀζᾶ Κρήτ. Ἐπαδὰ νὰ στέκης ἴσαμε ν' ἀποκολώσω, γιατί φοβοῦμαι αὐτόθ. Νὰ τῇ λέης λόγια λόγια ν' ἀποκολώσωμε μὴ μᾶσε φτιάξη αὐτόθ. Δὲ διστεύω γιὰ νὰ τὸνε φτιάξης, γιατί τὸν εἶδα κ' ἐποκόλωσε 'ς τὸ βουνὸ αὐτόθ. Μετοχ. τ' ἀποκολωμένα οὐς., ὁ μακρὰν κείμενος τόπος Κρήτ.: Ἄσμ.

Μακροῦ σου μ' ἐξωρίσανε καὶ 'ς ἀποκολωμένα.

β) Φεύγω, στρέφω τὰ νῶτα, ὀπισθοχωρῶ Κρήτ.: Ἀποκόλωσε κείνος κιόλα. γ) Εἶμαι ὀπισθέν τινος, δὲν εἶμαι ὀρατὸς Μύκ.: Ἀποκολών' ὀπίσω ἀπ' τὸ βουνὸ ἢ Δῆλο.

3) Ἐγκαθίσταμαι πον Ἡπ.: Πῆγα σὲ πολλὰ μέρη, ἀλλὰ ἦρτα κι ἀποκόλωσα ἐδῶ.

ἀποκολώνω (III) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐς. κόλος.

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀπογυμνῶ τὸν κόλον, τοὺς γλουτούς τινος Πόντ. (Κερασ.): Θὰ σ' κώνω τὸ φιστάνι σ' κι ἀποκολώνω σε! Συνών. ἀνακόλωνω Α 2. 2) Κάμνω ὥστε νὰ ἀποκαλυφθῇ ὁ πυθμὴν ἀγγείου, ἐξαντλῶ τὸ περιεχόμενον ἀγγείου, ἀδειάζω Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Οἱ ἐργάτ' ἦσαν δίλαβον φαεῖν ἐπεκόλωσαν (δίλαβον φαεῖν βραχυλ. ἀντί: φαεῖν δίλαβον χαλκοῦ) Χαλδ. Τὴν θάλασσαν ἐπεκόλωσα Πόντ. (Κερασ.) 3) Ἀφαιρῶ τὸν πυθμένα ἀγγείου τινος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.): Ἐντῶκεν κ' ἐπεκόλωσεν τὴν ἐντσερὲν (τὸν τέντζερη) Τραπ.

Β) Μέσ. 1) Φορῶ ράκη καὶ οἶονεῖ εἶμαι γυμνὸς Πόντ. (Κερασ.) β) Περιέρχομαι εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν Πόντ. (Κερασ.) 2) Ἀποβάλλω, χάνω τὸν κόλον μου Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.): Φρ. Ἐπεκολῶθεν (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος ἀκατάσχετον διάρροϊαν. Συνών. φρ. βγῆκε ὁ κόλος του) Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. Ὅσον εἶπεν εἶπεν ἐπεκολῶθεν (ἐπὶ τοῦ φλυαροῦ) Κοτύωρ. Συνών. ξεκολώνομαι (ιδ. ξεκολώνω), ξεπατώνομαι (ιδ. ξεπατώνω). β) Ἀποβάλλω, χάνω τὸν πυθμένα μου, ἐπὶ ἀγγείου Πόντ. (Χαλδ.): Ἄσμ.

Κι ἄρ' τὸ μαδαῖρ' τ' ἐσύρθανε κείνο ν' ἀποστομοῦται καὶ τὸ χαλκὸν τ' ἐφέθανε κείνο ν' ἀποκολοῦται (ἔλοιπόν, τὸ μαχαίρι μὲ τὸ ὅποιον ἐσφάγησαν ἐκεῖνο νὰ χάσῃ τὴν κόψιν του καὶ τὸ καζάνι ποῦ ἐψήθησαν ἐκεῖνο ν' ἀποβάλῃ τὸν πυθμένα του). 3) Ἀφίνω ὥστε νὰ φανῇ

ὁ πυθμὴν μου, κενοῦμαι ὅλως, ἐπὶ ἀγγείου Πόντ. (Κερασ.)

4) Μεταφ. ἐπὶ πράγματος, περατοῦμαι, εὐρίσκομαι πρὸς τὸ τέρμα Πόντ. (Κερασ.): Τὸ παννὴν ἐπεκολῶθεν (ἐφάνη ἤδη τὸ ἄκρον τοῦ στήμονος).

ἀποκολωτὸς ἐπίθ. Κρήτ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.) ἀποκοοῦτὲ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκολώνω (II).

1) Ὁ στραφεὶς ὀπισθεν ὑψώματος ἢ τοίχου καὶ οὕτω γενόμενος ἄφαντος Τσακων. 2) Ὁ πολλὰς στροφὰς ἔχων, λαβυρινθώδης Κρήτ. 3) Ἐπὶ ἀλιευτικοῦ γυροβολιδοῦ, τὸ κλεισμένον ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς Στερελλ. (Μεσολόγγ.): Γυροβολίδι ἀποκολωτό.

ἀπόκομμα τό, σύνθη. ἀπόκομμα Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) ἀπούκουμμαν Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀπόκομμαν Πόντ. (Σάντ.) ἴποκομμα Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ά.) ἴποκομμαν Κύπρ. ἀπόκομματο σύνθη. ἀπουκόμματος Λῆμν. Σκόπ. κ.ά. ἴποκομματο Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ.ά.) Πληθ. ἀποκάμματα Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀπόκομμα. Ὁ μεταπλασμένος τύπ. ἀπόκομματο ἐκ τοῦ πληθ. ἀπόκομματα ὡς καὶ ἄλλογο ἄλλογατα-ἄλλογατο κτλ.

1) Τὸ ἀποκοπέν, τὸ διὰ τῆς κοπῆς ἀποσπασθὲν τεμάχιον, οἶον ὑφάσματος, σανίδος, χάρτου σύνθη.: Ἀπόκομμα πανγιοῦ - σανιδιοῦ κττ. β) Τὸ μετὰ τὴν βρῶσιν ὑπολειφθὲν τεμάχιον ἄρτου σύνθη.: Μάζωξε τ' ἀποκόμματα ἀπ' τὸ τραπέζι. Τοῦ ὅσσε τοῦ σκυλλιοῦ ἕνα ἀπόκομμα. Ἐδῶσε τοῦ ζητειάνου ἕν' ἀπόκομματο. Συνών. ἀποκομματὰ 2. γ) Πληθ. ἀποκάμματα, οἱ ἐπὶ τοῦ δένδρου ὑπολειπόμενοι καρποί, οἵτινες ἀφίνονται εἰς τοὺς πτωχοὺς Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) 2) Τὸ μετὰ τὴν ἐκκοπὴν δένδρου ὑπολειφθὲν στέλεχος αὐτοῦ ἐξέχον τοῦ ἐδάφους, πρέμνον Βιθυν. Συνών. ἀποκόλι 3, ἀποκομμεᾶ 2. 3) Ἡ ἀπὸ τοῦ θηλασμοῦ ἀπομάκρυνσις τοῦ νεογνοῦ, ἀπογαλάκτισις Ζάκ. Ἡπ. Κάμπ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μαζαίικ. Μάν.) Σκυρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: Ἀπόλαμπρα μὲ τ' ἀπόκομμα τῶν ἀρνῶν ἔγινε κι ὁ γάμος Ἡπ. Κάμαμε τὸ ἀπόκομμα τοῦν κατοικιῶνε Μάν. Θέλ' ἀπόκουμμαν τοῦν πιδί, παραμιγάλοισι κι ἀδυνατίζ' τ' μάννα τ' Αἰτωλ. Ἀφ' τ' ἀπόκομμα τοῦ ἴποφάνηκε τοῦ παιδιοῦ Χίος Τὸ ἀπόκομμα ἔναι βάσανο τσαῖ γιὰ τὸ παιδί, ἀλλὰ πρὸ πολὺ γιὰ τ'ς γονεῖς Σκυρ. Συνών. ἀποκόλλισμα, ἀποκομμὸς 2. β) Ἡ ἐποχὴ τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ τῶν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων Στερελλ. κ.ά.: Σ' τ' ἀπόκουμμαν.

ἀποκομματὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀπουκουμματὰ Θράκ. (Μάδυτ.) π'κουμματὰ Ἰμβρ. Λέσβ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐς. κομματὰ.

1) Βλωμὸς ἄρτου, ψωμὸς Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ. Συνών. μπουκκὰ. 2) Ἀπόκομμα 1 β, ὁ ιδ., Ἰμβρ.

ἀποκομμάτιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀπόκομμα.

Τὸ ἀπογαλακτισθὲν, ἐπὶ παιδίου: Ἀποκομμάτιν μωρόν. Πβ. ἀποκόλλιν, ἀποκολλιστέριν, ἀποκοπαρούδι, ἀποκοφταρούδι.

ἀποκομμεᾶ ἢ, Πελοπν. (Γέρμ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀπόκομμα καὶ τῆς καταλ. -εᾶ.

1) Τὸ σημεῖον τῆς ἀποκοπῆς κλάδου (θὰ ἐσήμαινε τὸ πρῶτον τὸ διὰ τέμνοντος ὀργάνου κτύπημα): Ἡ ἐλαῖα ἔχει πολλὰς ἀποκομμεᾶς. 2) Ἐπὶ θάμνων, οἶον ἐπὶ σχοίνου, πρίνου κττ., τὸ ὑπολειπόμενον μέρος τοῦ φυτοῦ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν κλάδων, τὸ πρέμνον. Συνών. ἀποκόλι 3, ἀπόκομμα 2.

